

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUČINJEVA ULICA 5. — TELEFON: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L. Za inozemstvo 10 L.

IZKljučno ZASTOPSTVO za oglaševanje v Italiji in inozemstvu ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Gli aeroporti di Malta nuovamente bombardati

Intensa attività delle artiglierie sul fronte di Tobruk

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 30 ottobre il seguente bollettino di guerra n. 515:

Nel pomeriggio di ieri l'aviazione nemica ha effettuato incursioni su alcune località delle provincie di Reggio Calabria e Catanzaro. Sono state lanciate bombe che hanno colpito centri abitati e gruppi di lavoratori, in maggioranza donne, intenti ai raccolti. I danni sono minimi. Si lamentano complessivamente 10 morti e 42 feriti tra la popolazione.

In Africa Settentrionale intensa attività delle nostre artiglierie sul fronte di Tobruk.

Incursioni aeree nemiche su Bengasi e su Tripoli dove un apparecchio britannico è stato abbattuto.

In Africa Orientale nulla di notevole da segnalare.

Nel corso della notte gli aeroporti di Malta sono stati bombardati dalla nostra aviazione.

Letalska oporišča na Malti znova bombardirana

Intenzivno delovanje topništva na tobruški fronti

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil dne 30. okt. naslednje vojno poročilo št. 515:

Včeraj popoldne je sovražnik letalstvo izvršilo polete na nekatere kraje v pokrajini Reggio Calabria in Catanzare; bile so vržene bombe, ki so zadale stanovanjske predele in skupine delavcev, po večini žene, ki so spravljale pridelek. Skupno je

beležiti 10 mrtvih in 42 ranjenih med prebivalstvom. Materialna škoda je neznatna.

V Severni Afriki močna delavnost našega topništva na bojišču pri Tobruku. Sovražnik je napadel Bengazi in Tripoli, kjer je bilo eno angleško letalo sestreljeno.

V vzhodni Afriki nič pomembnega. Naše letalstvo je ponoči bombardiralo letališče ob Malti.

Junaški podvig italijanskega letala v borbi z nadmočnim nasprotnikom

Rim, 31. okt. s. Podporočnik pilot Ivan Del Vento je podal te dni podrobno poročilo o letalski misiji, ki jo je opravil 27. septembra, ko je bila njegova naloga, da izsledí sovražne pomorske vojne sile. Okrog 15.15 je izvidniško letalo opazilo veliko sovražno formacijo vojnih ladij, v kateri je bila ena matična ladja za letala tipa »Ark Royal«, ena bojna ladja tipa »Nelson«, tri težke križarke in nedoločeno število rušilcev. Vse ladje so spremljale konvoj trgovskih ladij, ki jih je bilo 10 do 12. Letalo je odletelo na južno stran, da je lahko točneje ugotovilo število in tonažo trgovskih ladij in rušilcev. Med tem je že alarmiralo najbližja letalska oporišča. Okrog 16.50 so z letala opazili, kako so se oglašili topovi na sovražni matični ladji za letala. Neko italijansko letalo je bilo zadeto in je padlo v morje. Letalo se je pogotovo proti njemu, da bi morda rešilo njegovo posadko. Nenadno pa ga je napadlo šest sovražnih lovcov. Prišlo se je borba in letalo se je pričelo umikati v smeri proti tuniški obali. Letalo je bilo večkrat zadeto od sovražnih strojniških izstrelkov. Drugi pilot je bil ranjen. Tudi pilotova kabina je bila močno poškodovana. Letalu pa je uspelo sestreliti dve sovražni letali, tretje pa, ki je bilo še najbližje, se je umaknilo iz borbe. Ostala tri pa so pritisnila s toliko večjo silo. Letalo je zadelo spet nekaj izstrelkov iz sovražnih strojin. En strel je zadell tudi podporočnika. Oprasnil ga je po desnem senu, tako da mu je kri zalila oko. Drugi izstrelček ga je zadell v desni bok. Dobil pa je še več ran od drobec stekla. Tudi letalski opozovalec je bil ranjen.

Zato je letalo poskusilo v naglici pristati. Oddalo je pozive na pomoč. Teda: je pilot začutil močno bolečino tudi v levi nogi, ki mu jo je nek izstrelček prodiral. Letalo je srečno pristalo na morju. Toda že se je pričelo potapljati. Teda, so se prijavila tudi sovražna letala, ki so letalo spet napadla. Častnik je dobil še en strel v nogo. Drugi pilot je bil smrtno zadet. Tudi strelcec je bil ubit, enako motorist.

S težko muko se je pilot ločil od padlih tovarštev, se opasal z rešilnim pasom in se vrnil v morje. Sledila sta mu tudi opozovalec in radiotelegrafist. Ta sta spravila v vodo tudi gumasti rešilni čoln. Oddaljili so se od letala, ki je gorelo in se hkratu potapljalo. Opozovalec je imel nevarne rane, radiotelegrafist pa je ostal za čudo nepoškodovan. Ko je bil čoln 300 m daleč od letala, so si letalci obezglavili rane. Tedaj se je pojavilo nad njimi neko italijansko letalo, ki jih pa ni opazilo in se je spet oddaljilo. Njihovo letalo se je med tem popolnoma potopilo. Bili so okrog 22 do 23 km severno od tuniske obale. Ob zori so bili še zmerom oddaljeni okrog 15 km od otoka La Galite, čeprav so veseli vsi noč. Zjutraj jih tudi neko francosko letalo ni opazilo. Med tem se je morje pomirilo. Položaj letalskega opozovalca pa se je tako poslabšal, da je v depoldanski urah umrl. Pot pa so kljub bolesti odločno nadaljevali. Čez nekaj časa sta častnik in radiotelegrafist spustila njegovo truplo v morje.

Kmalu po 9. uri jima je končno prihital na pomoč neki hidroavion, ki je čoln opazil, blizu njiju pristal in ju rešil. Letalo pa se zaradi vremenskih neprihk ni moglo znova dvigniti, marveč je odplulo po morju do Bizerte, kamor je prispelo okrog 14.30.

Minister Riccardi v Rumuniji Svečana otvoritev akademskega leta na Italijanskem kulturnem zavodu v Bukarešti

Bukarešta, 31. okt. s. Italijanski minister za devize in valute Rafael Riccardi se že dva dni mudi v Bukarešti. Včeraj popoldne je bil pri maršalu Antonescu in je imel z njim dolg razgovor. Nato je obiskal začasnega ministrskega predsednika prof. Mihaela Antonesca in ministra za narodno gospodarstvo Marinca. Razgovori so trajali dve in pol ure. Ob tej priliki so bili proučeni vsi najvažnejši problemi, ki se tičejo gospodarskih odnosov med obema državama. Minister Riccardi se je poklonil tudi pred spomenikom padlih Italijanov in Rumunov na pokopališču Genecoi. V spremstvu italijanskega poslanika se je odpravil v Sinajo, kjer je bil v avdijenci pri kralju in kraljici-materi. Zvečer je minister Riccardi v Bukarešti prisostvoval otvoritvi akademskega leta Italijanskega kulturnega zavoda.

čeno v prilogi Rima. Se enkrat je Rim tako izpričal svoj večnji značaj, Rumuni, ki žive v oazi latinskega sveta, čutijo globoko vez, ki jih vežejo z nesmrtnim Rimom.

Minister Riccardi je nato obeležil tudi razliko med rimsko imperialno koncepcijo in britanskim imperijem, ki bi rad postal naslednik rimskega imperija. V rimskih časih so bili vsi narodi, ki so bili izven imperija, barbari. Britanski imperij pa je z malo izjemo sestavljen iz samih barbarških narodov. Minister Riccardi je zaključil svoj govor z izrazi prepričanja o bodoči usodi domovine in o neizbežni zmagi obeh bratskih narodov, italijanskega in rumunskega, ki jo bosta dosegla skupno z zavezniško Nemčijo. Govor ministra Riccardija je bil sprejet z velikimi aplavzi.

Kot poslednji je govoril rumunski prosvetni minister, ki je naglasil, da so Rumuni ponosni, da so vzhodna straža latinske civilizacije. Rumunija je ta svoji privilegiji plačala s krvjo, ki jo je prelila v borbi proti sovražniku.

Pozneje se je minister Riccardi udeležil tudi proslave obletnice pohoda na Rim na italijanski šoli. Minister je imel govor, v katerem je poveljeval pomen pohoda na Rim.

Ves rumunski tisk objavlja obširna poročila o sprejemu Ekskelenca Riccardija v Bukarešti. V svojem komentarju pravi »Cuventule«, da se bodo odnosi med obema državama sprito teza obiskaja še bolj ojačili, posebno na gospodarskem področju. Tudi »Viatza« je objavil daljši komunikativni govor, v katerem navaja nekaj podatkov iz zgodovine sodelovanja med Italijo in Rumunijo. Benetkami in Rumunij Rasit Italije, travi list, je bila v obeh Rumunov zmerom jamstvo za svobodo, posebno za rumunsko svobodo, ki se je Rusi vedno oglašali.

POMEN PRODORA NA KRIM

Z izločitvijo sovjetske vojske na Krimu in izolacijo črnomoškega brodovja je odstranjena nevarnost bočnega napada na zavezniške čete

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 30. okt. Nemško vrhovno poveljstvo poroča:

Na polotoku Krimu zasledujejo nemške čete brez prestanka poraženega sovražnika. Krajevni odpor njegovih zaščitnic je bil povsod zlomljen. Ponovno je bilo zajetih več tisoč ujetnikov in zaplenjeno nadaljnje število topov. Pri zasledovanju sovražnika v Doneški kotlini so nemške in zavezniške čete v široki fronti dosegle gornji tok Donca.

V zgradu uspešnih napadalnih operacij med Ilmenskim in Ladžskim jezerom je neki tankovski oddelček zajel sovražni oklopni vlak in večje število ujetnikov.

Najtežje topništvo z dobrim uspehom obstrleje vojaške naprave v Petrogradu. Uspešni letalski napadi so bili izvedeni na Moskvo in Petrograd.

V severni Afriki so bombardirala nemška bojna letala angleško letališče vzhodno od Marsa Matruha in področje luk v delti Nila.

Posamezna angleška letala so metala v pretekli noči bombe na severno nemško obalno področje, ne da bi povzročila kako škodo.

Podpolkovnik Galat, poveljnik letalskega oddelka, je dosegel svojo 90. in 91. letalsko zmago.

Berlin, 31. okt. s. Ves tisk objavlja obširna poročila v prodoru osnih sil na Krim in o strateškem pomenu tega uspeha. S tem, da je bila borba prenešana na krimsko tla, pravi »Börsen Zeitung«, se je odstranila nevarnost, da bi nasprotnik napadel osne sile z boka, ko bi prodirale dalje proti vzhodu. Malo pred padcem Odese so Sovjeti izjavljali, da Krima ne bo mogoče zavzeti. Na ožini pri Perekopu so zgradili močan utrdben sistem, da bi lahko na ta način zaščitili tudi svoje pomorske obožene sile na Črnem morju. S tem, da je bila ta črta predrta, se je indrečno znatno zmanjšalo operacijsko področje ruskega črnomoškega brodovja. Položaj Sebastopola se je poslabšal in preostale ruske vojne ladje na Črnem morju bodo morale kmalu iskati drugo zavetje nekje na vzhodu v lukah blizu turške meje. »Lokalanzeiger« pravi, da so nemške obožene sile pregazile tudi to železno verigo na perekopski ožini. List poveljuje junaštvo tet čet, ki so jim letalske sile sodočilno pomagale.

»12-Uhrblatt« ugotavlja, da obsegajo tridesetine Krima ravnic in da so le na jugu gore, na katerih bi se lahko Sovjeti še nekoliko branili. Podani pa so že vsi pogoji za nagel prodor v notranjost polotoka.

Odbit protinapad pri Petrogradu

Berlin, 31. okt. s. Nemške obožene sile so na severnem odseku bojišča spet opazile svojo taktično premoč in sposobnost, da se znajdejo tudi v najresnejšem položaju. V bližini Petrograda se je za nemško fronto pod zaščito megle izkrcalo nekaj oddelkov sovjetskih vojnih sil. Prodrle so tudi nekaj kilometrov globoko v zadnje obale ne da bi jih Nemci opazili. Še preden se je oglašilo nemško topništvo, so Sovjeti napadli nemške postojanke in nekatere zavzeli. Kljub temu pa, da so bili Nemci presenečeni in da so nasprotniku pomagale tudi letalske sile, so se nemške čete odločno uprle in kmalu prešle v protinapad. V nekaj urah je obležalo na bojišču nad tisoč sovjetskih vojakov.

Kijev v razvalinah

Stockholm, 31. okt. s. »Afton Bladet« objavlja daljše poročilo svojega poročevalca, ki je bil te dni v Siriji. V poročilu pravi med drugim, da so Sovjeti pred svojim begom iz Kijeva razpostavili po mestu nad 10.000 min. Podminirali so katedralo in vse druge cerkve, neki zgolovinski samostan in celo grobnice na pokopališču. Preden so mesto zapustili, so ga skoraj docela razdejali tako, da razdejanje ni mogoče niti opisati. Zažgali so tudi mnogo knjižnic.

Sovjetske izgube 4,5 do 5 milijonov mož

Berlin, 31. okt. s. DNB je objavil podatke o sovjetskih izgubah v času od 22. junija do 31. avgusta. Te izgube so znašale 148 pešadijskih, 39 oklopnih, 10 konjeniških, 8 gorskih in 2 milicijskih divizij ter dve brigadi z letali prevažanhi čet, skupno torej 209 divizij z vsem njihovim orožjem in opremo. Sovjetska pešadijska divizija šteje okrog 15.000 mož, druge pa po 12.000. Glede na to so Sovjeti v tem času izgubili 3 milijone ljudi. Če se k temu prištejejo še mrtvi in ranjeni, so morale te izgube znašati v času do 31. avgusta 4 in pol do 5 milijonov mož.

Strašna zima na Danskem

Do dva metra visok sneg ovira promet — Mnogo živine je zmrazilo — Vse zveze prekinjene

Kodanj, 31. okt. s. Ze od torca divljajo na Jutlandiji strašni snežni viharji. Vse področje se je nazkrat znašlo sredi najhujše zime. Snega je namelo že za dva metra. Prhitimj je slem mraz. Več krajev in vasi je popolnoma izoliranih od ostalega sveta. Raztrajna in točkovna zima so prekinjene. Tudi železniški promet je v teh krajih zaustavljen. Mnogo živine je zmrazilo. Nekj potniški vlak, ki je v sredo zvečer odprljal z neke manjše postaje proti Hjerlangu, je obšel v snegu. Oblasti so takaj organizirale reševalne akcije.

Nemški demanti o napadu na Berlin

Berlin, 31. okt. s. Nemška polslužbena agencija beleži, da je moskovski radio objavil napad ruskih letal na Berlin, ki naj bi se bila pojavila nad nemškim glavnim mestom v noči na četrtek. Vsa Berlinčan, pravi DNB, pa lahko potrdi, da je to laž. Vest ni nič pridobila na resnici, čeprav jo je razširil tudi angleški radio.

Fašistična obletnica na fronti

Rim, 31. okt. s. Duce je prejel od poveljnika italijanskega ekspedicijskega zborav Rusiji naslednjo brzojavko:

Velika pohvala, ki ste jo hoteli, Duce, izraziti nam, je nova nagrada za čete, ki v vašem imenu in zveste vašim ukazom vedno huje in vedno trdnje bijejo sovražnika. Obletnico fašistične revolucije praznujejo z orožjem v roki in hkratu zasle-

dujejo sovjetske čete, ponosne, da jim je bil priznan ta privilegij.

Nove skupine letal odhajajo na bojišče

Rim, 31. okt. s. Načelnik generalnega štaba general Cavallero je v družbi načelnika letalskega štaba generala Pricola večeraj zjutraj pregledal skupino najnovejših lovskih letal, ki so se pripravila na odhod na operacijsko področje. Letalci so izvedli tudi nekaj sijajnih akrobatskih in formacijskih poletov.

Zapadna fronta

Berlin, 31. okt. s. V noči na četrtek so nemška letala z velikim akcijskim radijem napadla neko 2000 tonsko sovražno ladjo v vodah severozapadno od Gibraltarja. Ladja je bila potopljena. Neka druga podobna ladja je bila hudo poškodovana. V severno-zapadni Franciji je nemško protiletalsko topništvo sestrelilo eno angleško lovsko letalo.

Ameriško izzivanje

Minister Knox izjavlja, da je ameriško vojno brodovje na Atlantskem oceanu že sredi bojnih operacij

Washington, 31. okt. s. Mornariški minister Knox je izdal nov komuniké o torpediranju ameriškega rušilca »Kearny«. V njem pravi, da je ameriški rušilec napadel najprej z globinskimi bombami neko podmornico, ki je bila menda nemška. »Kearny« je pripadal ekadsrijji vojnih ladij, ki so ščitile nek konvoj. Rušilec je hotel na pomoč nekemu drugemu konvoju, ki je bil oddaljen kakih 300 milj in ga je sovražnik napadel. Ko je rušilec prispel tja, je odvrnil nekaj globinskih bomb, kasneje pa ga je oplazil eden izmed treh torpedov, ki ga je sprčila neka podmornica proti njemu.

Knox se je razgovarjal tudi z novinarji in je izjavil, da je ameriška vojna mornarica na Atlantskem Oceanu že sredi bojnih operacij, poslučuje se pa enake taktike kakor angleška vojna mornarica in ne objavlja izgub, ki jih prizadeva sovražnemu podmorničnemu brodovju. Po Knoxovem mnenju naj bi bila ta taktika zelo važna. Očitno pa je hotel Knox z izjavo, da je ameriška vojna mornarica na Atlantskem Oceanu že v vojni, samo demoralizirati posadke nasprotnih ladij, toda dosegel je baš nasprotni učinek. Potapljanje angleških ladij se je v zadnjem času še povečalo in ameriška taktika, kakor jo je obeležil Knox, na posadke italijanskih in nemških podmornic ni napravila nobenega učinka.

Stockholm, 31. okt. s. Švedski listi objavljajo v svojih poročilih iz Londona, da

je angleška vlada prejela iz Washingtona brzojavko, v kateri Zedinjene države zahtevajo angleški pristonek, da bi se lahko poslužile letalskih in pomorskih oporišč Velike Britanije v smislu sporazumov, ki so bili sklenjeni na »Potomacu« glede skupnih angleških in ameriških ukrepov. Američani očitno zahtevajo tudi oporišča na Kitajskem.

Rim, 31. okt. s. V Londonu potrjujejo, da so se pričela med Zedinjenimi državami, Avstralijo in Novo Zelandijo pogajanja za pomorska oporišča, ki naj bi se jih posluževala ameriška vojna mornarica.

Ameriška ladja za Rusijo

New York, 31. okt. s. Ameriško 6.270-tonsko tovorno ladjo »Mount Evans« so ameriške oblasti odstopile Sovjetski zvezi.

Uvedba kontrole cen zaradi vedno večje draginje

Washington, 31. okt. s. Gospodarski položaj v Zedinjenih državah postaja zmerom bolj resen. Cene živin so močno narastle. Vlada, ki žene Zedinjene države v vojno, se je končno zavedla resnosti takih razmer. Za prihodnji teden je napovedal sestanek Rooseveltov s kanadskim ministrskim predsednikom. Sestala se bosta v Hyde parku. Kakor napovedujejo listi, bosta govorila o enotnih ukrepih za uvedbo kontrole nad cenami. Očitno prehajajo Zedinjene države tudi na tem področju že v atmosfero vojne, kakršna vlada v Kanadi.

Akademik Camillo Guido †

Rim, 31. okt. s. V noči na četrtek je umrl v Rimu član Italijanske akademije Camillo Guidi. Bil je star 88 let. Proslavil se je na področju statistike in gradbenih ved. Bil je velik strokovnjak za mostne zgradbe. Dolgo vrsto let je bil predsednik kraljeve komisije za žične železnice. Bil je tudi častni predsednik enega izmed oddelkov nacionalnega sveta za raziskavanje. Izdal je vrsto znanstvenih knjig, posebno na področju gradbene tehnike. Že 12 let je bil član Italijanske akademije.

Italijanski dnevnik v Parizu

Pariz, 31. okt. s. V prisotnosti tajnika fašistične organizacije v Parizu in zastopnikov nemških oblasti so večeraj otvorili novi sedež italijanskega pariškega dnevnika »La nuova Italia«. Nacionalni svetnik Basile je imel ob tej priliki govor o skupnih italijanskih in nemških idealih v borbi proti Sovjetom.

Obsojeni francoski komunisti

Pariz, 31. okt. s. Posebno sodišče je obsodilo 14 komunistov na prisilno delo za dobo od 6 do 20 let. Med obsojenci je tudi 8 žena.

Pomanjkanje bencina na Irskem

Dublin, 31. okt. s. Vzmemirajoče pomanjkanje petroleja, je imelo za posledico zelo stroge omejitve v avtomobilskem prometu. Zasebni avtomobil so tako rekoč izginili iz prometa, kajti skromne zaloge bencina komaj zadoščajo za vojaške avtomobile. Zasebniki skušajo odstraniti te težave s tem, da spreminjajo svoje motorje na uporabo raznih petrolejskih nadomestilov.

Stavka v ladjedelnih

New York, 31. okt. d. Včeraj popoldne je na ukaz pristojnega delavskega sindikata pričelo stavkati 5800 delavcev v ladjedelnih družbe »Robins Drydock«. S tem so bila ustavljena popravila na 14 ladjah, izmed katerih pripada ena ameriški državi. V ladjedelnih v Longbeachu ter Los Angelesu je pričelo stavkati 3000 varilov zaposlenih pri popraviljanju ladij ter pri novih gradnjah.

Dobra mera novega snega

Včeraj je zapadlo več snega kakor prvič — Bil je moker in napravil je precej škode na drevju

Ljubljana, 31. oktobra. Včeraj smo skušali potolažiti ljudi, da med prazniki ne bo snega; takoj potem je pa začelo snežiti, kakor se pravi, s polno paro. Snežilo je skoraj ves dan, kakor da so se stekli berači pred nebeskimi vrati (po ljudskem reku). Zgoraj iztepajo posteljnice, so pripominjali meščani. Tako smo se včeraj morali hočeš nočeš prepričati, da se letos zima res začena mnogo bolj zgodaj in da je bil prvi sneg prejšnji teden že prvi uvod mraznih zimskih dni.

Pršča sicer nismo se dobili; sneg je bil ves dan južen. Zjutraj je bilo južno vreme in začelo je rositi. Mislimo, da bo nekaj časa trajalo za Ljubljano značilno južno vreme jeseni in spomladi, ko dan za dnem dežuje in nepretrganih stremeh. Toda začela je biti hladna burja in dež se je sprevedel v sneg. Prvi sneg je bil bolj suh, a se vendar ni prijel tako naglo. V nižjih legah je hitro kopnel in povsod ni niti dobro pobebljel trave. Včeraj so se pa trgale izpod neba cele zaplate in snegu se je mnogo bolj »mudilo« na zemljo, ker je bil težji, tako da je bila zemlja naglo pobeljena.

Včeraj se je sneg tudi začel takoj oprizemati drevju. Že prvi sneg je napravil nekaj škode na gozdnem in sadnem drevju, ki je pa v primeri s škodo, ki je nastala zdaj, malenkostna. Marsikdo se ni spomnil ali pa ni utegnil, da bi včeraj otreasal sneg s sadnega drevja, česar umni sadjarji navadno ne pozabijo, ko sneži moker sneg. Sadno drevje še vedno ni izgubilo vsega lista, zato se je lepjši sneg še tem bolj oprizemal vej. Davi smo videli polomljenega precej drevja po vrhovih. Škode je tudi mnogo po gozdovih, vendar je listnato drevje povečini golo, razen hrasta in tu in tam

ni tudi odpadlo še bukovo listje. Tako moker sneg se pa oprizemlje tudi golih vej in jih lomí.

Marsikoga je začelo skrbeti, če se je zima res začela in če sneg ne bo več skopnel. Mnogi kmetje imajo namreč še na njihvalne jesenske pridelke, korenje in rep. Repi in korenju sneg sicer ne škoduje, toda kopati ju izpod snega nedvomno ni prijetno delo. Jesen je bila nenavadno lepa in mnogim ni prišlo niti na misel, da bo zima nastopila tako nenalno, zato niso hiteli s pospravljanjem poznih pridelkov. Repe, pesa in korenje so pa tudi še rasli ob zadnjem toplem vremenu. Precej neprijetno presenečenje je sneg tudi za naše obdelovalce vrtoč, ki niso še utegnili oprizemati endivije — ki ji sicer sneg ne škoduje mnogo — in razne pozne povrtnine v kleti. Na vrtovih je še precej zelja in ohrovtá.

V mestu je sneg napravil precej škode na telefonskih vodih. Zadnja leta je sicer Ljubljana dobila precej popolno kabelsko telefonsko omrežje, vendar je ostalo še nekaj prog zunaj, zlasti na periferiji. Manjši odcepi imajo še proste vode. V mestu samem je škoda na telefonskih vodih malenkostna; potrganih je le nekaj žic, priključkov za posamezne številke. Večja škoda je pa na periferiji. Davi so ugotovili na mestni telefonski terenski sekciji, da ni delovalo okrog 400 telefonskih aparatov. Škoda bo pa kmalu popravljena. Velika škoda je pa zlasti na medkrajevnih progah, kjer so vodi povsod prosti.

Kakšni se nam obetajo prazniki, ne moremo napovedovati. Verjetno je celo, da bo še snežilo, toda tolažimo se vendar tudi lahko, da se bo vreme izboljšalo vsaj do nedelje.

Velika aktivnost Dopolavora

Gledališke predstave za delavce in nameščence — Koncerti in dva tečaja

Ljubljana, 31. okt.

Od danes dalje bo prirejal Dopolavoro za Ljubljansko pokrajino vsak teden po eno predstavo v Operi in Drami. Danes se bo vršila prva taka prireditve in sicer bo osebje opernega gledališča vstopilo z novo opero »Netopir«. Cene vstopnic so določene za parter in balkon 2.50 lire, na galeriji pa 0.50 lire. Za nabavo teh vstopnic se je treba zglasiti v pisarnah Dopolavora in pri vodstvih tovararn. Predstave, ki jih prireja Dopolavoro v Drami in Operi, bodo prav takšne, kakršne so vse ostale, torej na najvišji umetnostni stopnji. Te predstave so namenjene delavstvu in nameščencem, ki prejemale do 700 lir mesečne plače oziroma za take delavce in uradnike, ki se dostojno vedejo in so marljivi. Prav tako bodo imeli dostop k tem prireditvam očetje s številnimi družinami tudi če bi njihovi dohodki presegali 700 lir mesečno. Namen Dopolavora je namreč nuditi delavcu, ki je socialen element, prvovrstne kulturne prireditve po najnižjih njemu dostopnih cenah. Delavstvo si doslej ni moglo privoščiti potrebne in primerne duševne hrane, ker so pač bile vstopnice predrage. Ni pa dvoma, da je delavec, ki opravlja težko telesno delo, bolj ko kdorkoli potreben duševne hrane in razvedrila. Ne smejo mu nedostajati duhovne vrline, ki jih uživa ostali del naroda. Dopolavoro bo torej stalno vsa zimska sezona prirejal v Narodnem gledališču v Ljubljani predstave za delavstvo in uradništvo, poleti pa jih bo prirejal na prostem, za kar je našeto sloveče potujoče gledališče »Carro di Tespi«. Načelo Dopolavora je pomagati siromašnim slojem k vsestranskemu napredku.

Po kratkem odmoru je Dopolavoro za Ljubljansko pokrajino v terek popoldne priredil svoj koncert za delavstvo

Tobačne tovarne. Za prvo tako prireditve v tobačni tovarni, ki je bila obremenjena prvo nastop Dopolavora za naše delavstvo, je bila najeta godba »Zarje«, tokrat pa je izvajal koncert orkester EIAR pod vodstvom dirigenta Šijanca. Koncertu so prisotstvovali delavci in delavke okrog 350 po številu s svojim ravnateljem, upravnim odborom in uradniki na čelu. Med drugimi so bili še prisotni odposlanec državnih monopolov, direktor EIAR, zapruca ženskega Fakulteta z nekaterimi svojimi sodelavkami in nadzornik Pokrajinskega Dopolavora. Koncert je bil otvoren s igranjem državne himne, ki so jo vsi poslušali stoji. Nato je orkester mojstrsko izvajal točko za točko izbranega sporeda. Godbeniki so bili z vsako izbrano točko živo pohvaljeni in na kraju so vsi prisotni iz hvaležnosti navdušeno ploskali.

Poleg številnih koncertov, ki se bodo vršili v bližnji bodočnosti po ljubljanskih tovarnah, ima Dopolavoro v Ljubljanski pokrajini v načrtu še dva tečaja. Prvi bo konec novembra tega leta in se bo imenoval »Večer diletantov«. V tem tečaju bodo mogli sodelovati vsi delavci in uradniki diletantov vseh vrst in v petju sploh. Najboljše med njimi bodo predlagani upravitelju EIAR-a za sodelovanje oziroma zaprositve. Drugi tečaj bo konec decembra, tako pozno se bo začel zaradi priprav, ki bodo zahtevale mnogo časa. Tečaj bo zahteval pouk kromatinske, diatoninske in filharmonične harmonike. Sodelovat bodo magli vsi glasbeno nadarjeni otroci in mladenčiči. Vršil se bo pod nadzorstvom komisije, ki bo sestavljena iz profesorjev Glasbene akademije in drugih strokovnjakov. Tudi iz tega tečaja bodo najboljše učenci predlagani v EIAR za sodelovanje oziroma zaprositve.

Ustanovitev začasnega oddelka višje pedagoške šole na univerzi v Ljubljani

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino glede na § 44. zakona o meščanskih šolah, uredbo z dne 11. avgusta 1936. M. s. št. 648 o višji pedagoški šoli in na zadetvi pravilnik z dne 30. novembra 1936. P. št. 48.781 bivše kraljevine Jugoslavije, na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941/XIX št. 291 in smatrajoč za uместno, da se učiteljem ljudskih šol omogoči dopolnitev pripravljajnega študija za pouk na meščanskih šolah, ki so ga bili začeli na visokih pedagoških šolah v Zagrebu in Beogradu, odreja:

Člen 1. Z omejitvijo na visokošolsko leto 1941/42/XX se ustanovita pri filozofski fakulteti v Ljubljani začasni oddelki višje pedagoške šole za pripravljajne učitelje meščanskih šol, ki bo trajal dva semestra. — Omenjeni oddelki bo obsegal samo tretji in četrti semester šole in se morejo vpisati vanj samo tisti učitelji, ki so obiskovali v Zagrebu ali Beogradu prva dva semestra višje pedagoške šole ter napravili ustrežne izpite.

Člen 2. Poslovanje začasnega oddelka je urejeno nalično z uredbo z dne 11. avgusta 1936. M. s. št. 648 in s pravilnikom z dne 30. novembra 1936. P. št. 48.781 bivše kraljevine Jugoslavije. Po potrebi se smejo ustanoviti odseki, ustrezajoči popolnvalnim skupinam, ki jih izberejo slušatelji.

Člen 3. Dekan filozofske fakultete se poverja službu rektorja te šole. Kot učiteljski svet šole posluje svet te fakultete. — Tajništvo šole se poverja fakultetnemu tajništvu. Stroški za njegovo poslovanje se pokriva iz visokošolskega proračuna.

Člen 4. Za predavanja, vaje in tečaje oddelka uporabljata filozofska fakulteta po možnosti svoja predavanja, vaje in tečaje in z drugih fakultet univerze. Predavanja, vaje in tečaje se poverja predavateljem, ki jih določijo fakultetni svet in odbori univerzitetni senat. Tako dodeljeni predavatelji prejema enakovnan honorar kakor honorarni učitelji fakultet in se smejo vabiti na seje sveta s posvetovalnim glasom.

Člen 5. Za izobraževanje slušateljev oddelka se sme filozofska fakulteta poleg univerzitetnih koristitvi tudi z drugimi zavodi in šolami, izpiti pa se morajo vsekakor opravljati na univerzi.

Člen 6. Prošnje slušateljev presoja svet filozofske fakultete, ki o njih odloča, ka-

kor odloča tudi o vseh sporih didaktičnega značaja glede njihovega šolskega izobraževanja. Disciplinsko oblastvo za slušatelje je fakultetni svet. — Rok za vpis na začasni oddelki se določa na dan 20. novembra 1941/XX.

Člen 7. Glede vprašanj, ki niso obsežna v tej naredbi, poroča filozofska fakulteta Visokemu komisaratu, ki odloči po zaslišanju mnenja urada za univerzitetne zadeve in prosvetnega oddelka. Učni načrt, ki se priporoča slušateljem oddelka, mora predhodno odobriti zgoraj omenjeni urad.

Člen 8. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana dne 27. oktobra 1941/XIX
Visoki komisar: **Emilio Graziosi**

Obbligo della vaccinazione antidifterica a Loški potok

L'Alto Commissariato per la provincia di Lubiana, vista la propria ordinanza del 23 agosto 1941-XIX n. 90 riguardante l'obbligo della vaccinazione antidifterica nel territorio del comune di Lubiana, ritenuta la necessità di estendere l'obbligatorietà della vaccinazione antidifterica nel territorio del comune di Loški potok dove persistono focolarci endemici di difterite, ordina:

Art. 1. La vaccinazione antidifterica è obbligatoria per i bambini d'ambo i sessi dal 18° mese al 10° anno di età residenti nel territorio del comune di Loški potok.

Il sindaco di Loški potok ed il direttore dell'Istituto d'Igiene di Lubiana sono incaricati dell'esecuzione della presente ordinanza, e di stabilire le sedi, il giorno e l'ora in cui devono essere praticate le vaccinazioni.

Art. 2. La pratica vaccinale dovrà eseguirsi secondo le norme dell'ordinanza commissariale del 23 agosto 1941-XIX n. 90, le cui disposizioni rimangono immutate anche per quanto riguarda le penalità da comminarsi ai contravventori.

Art. 3. La presente ordinanza entra immediatamente in vigore.

Lubiana, 28 ottobre 1941-XIX.

L'Alto Commissario **Emilio Graziosi**

Obvezno cepljenje proti davici v Loškem potoku

Ker se na ozemlju občine Loški potok endemična gnezdišča davice vztrajno pojavljajo, je Eks. Visoki komisar s takojšnjo veljavo odredil:

1) Cepljenje zoper davico je obvezno za otroke obojega spola med 18. mesecem in 10. letom starosti, bivaajoče na ozemlju občine Loški potok. Zupanu občine Loški potok in ravnatelju Higijenskega zavoda v Ljubljani se poverja izvršitev te naredbe in določitev kraja, dneva in ure, kjer in kdaj naj se opravi cepljenje.

2) Cepljenje se mora opraviti po določbah komisariatske naredbe z dne 23. avgusta 1941/XIX št. 90, katere predpisi veljajo tudi, kolikor se nanašajo na kazni za kršitve te naredbe.

Modif ca della circoscrizione del Comune di Trzizec

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana visto il R.D.-L. 3 maggio 1941-XIX n. 291, ritenuta la necessità di riordinare la circoscrizione del comune di Trzizec, ordina:

Art. 1. La parte della località Stražberk (civici numeri 1, 2, 3, 4 e 16) del comune di St. Janž, che, in seguito a parziale cambiamento della linea di confine, è stata incorporata nella provincia di Lubiana, viene aggregata al comune di Trzizec, distretto di Novo mesto.

Art. 2. La presente ordinanza entra in vigore dalla data della sua pubblicazione nel Bollettino Ufficiale per la provincia di Lubiana.

Lubiana, 27 ottobre 1941-XIX.

L'Alto Commissario **Emilio Graziosi**

Sprememba območja občine Trzizec

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je odredil s takojšnjo veljavo:

Del kraja Stražberk (hišne številke 1, 2, 3, 4 in 16) v občini št. Janž, ki je bil v zvezi z delno spremembo mejne črte priključen Ljubljanski pokrajini, se pripopi občini Trzizec, okraj Novo mesto.

Sklicanje pokrajinskega sveta

Pokrajinski svet je sklican na sejo v sredo 5. novembra t. l. ob 10. uri dopoldne v palači Komisarata.

Cvetje in živila na trgu

Ljubljana, 31. oktobra. Proti pričakovanju je bil danes trg še precej dobro založen; danes je bil prav za prav tržni dan namesto jutri. Dovož je pa bil zelo oviran, ker česte pokriva snežena brozga. Davi niso utegnili povsod skidati snega niti na samem trgu.

Kljub slabemu vremenu je bil promet na trgu živahen. Naprodaj je bilo dovolj tistih vrst živil, ki so navadno naprodaj, trg je pa bil precej dobro založen tudi s cvetjem, venč. cvetličnimi košaricami iz umetnega cvetja in na stalnem trgu za prodajo cvetja na Cankarjevem nabrežju je bilo na izbiro v dolgi vrsti nakupinice mnogo venčev, spletenih iz zimzelena, smrečja in jelovine.

Cvetja je pa letos vendar manj naprodaj kakor včasih. Zato je pa bila tem živahnješa kupčija pri posameznih prodajalcih, ki so pripeljale lepe krizanteme iz Trnovca. Cene so letos maksimirane, kar je novost. Cvetlične košarice, ki so bile vselej najdražje, so letos po 25 do 50 lir. Krizanteme navadno niso bile mnogo, cenješe kakor letos. Poceni so pa venci kmečkih izdelovalcev.

Kupčija s tem blagom bi bila mnogo živahnješa, če bi se nam obetalo lepše vreme. Dopoldne pa ljudje sploh niso vedeli, če bodo letos lahko obiskovali pokopališča, ker je zopet začelo močno snežiti.

Z domačim sadjem je bil trg slabše založen. Domačega kostanja na kmečkem sadnem trgu ne prodajajo več. — Na zelenjadnem trgu se je danes še poznal vpliv novega snega; blaga je bilo še dovolj in tudi podražiti se ni moglo, ker so cene maksimirane. — Na gobjem trgu je bilo danes naprodaj še malo gob, menda zdaj njih v tej sezoni. Bile so nabrane še včeraj dopoldne, in sicer rjavi ježek in čebularji.

Na stalnem sadnem trgu zadnje čase ni bilo nobenih bistvenih sprememb.

Sobota in nedelja ob 19. (7.)

VESELI TEATER

GOSTUJE KLOVN »IKSI«
V nedeljo tudi popoldanska predstava ob 15. (3.) uri

Poziv učiteljem

Ljubljana, 31. oktobra. Učiteljska organizacija poziva spodaj navedene učitelje, da se najno in neodložljivo zglase v njenih poslovnih prostorih v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, I. nadstropje:

Andrejčič Ivan, Batič Marija, Bergirc Eleonora, Binder Avgust, Bonča Leopold, Cerar Miroslav, Čehovin Rudolf, Debeljak Albert, Dolanc Vida, Fetih Oton, Fink Oton, Frece Valentin, Gabrijeleč Franc, Golja Marija, Gorišek Franja, Jereb Ana, Kastelic Ivan, Kavar Janž, Klemenc Franc, Koleča Bogomir, Kotnik Ema, Kováč Zdravko, Kutni Josip, Lapajner Viktor, Lasič Josip, Macarol Josip, Meden Amalija, Makarovič Vladimir, Miklavc Franc, Otič Pavel, Pavličič Julij, Peček Herta, Perenič Ana, Petrič Marija, Rant Franc, Rape Albina, Rauber Ciril, Rigler Franc, Sirmik Ivan, Slabe Karel, Slokan Nada, Storar Julija, Šilovinac Pavel, Štrus Franc, Torelli Janko, Vadaln Franc, Vidic Albina, Velikonja Josip, Velkavrh Josip, Velnar Amalija, Vodopivec Alojzij, Vovk Leopoldina, Zazula Rafael, Zlatič Leopold, Zorko Elizabeta, Zel Avrelj, in Bregant Sonja, Čbic Drago, Droč Janko, Fajgel Ivan, Gabrovšek Marija, Horvat Božidar, Knapič Janko, Mrak Jože, Puppis Alojzij,

Samec Franc, Slokar Radoslav, Sosič Edvard, Žebavec Ladislava, Zeleznik Martin, Zidanik Ivan.

Stanislav, Fara pri Kastelu, Cerut Silvester, Zalop pri Ljubljani, Tomazič Božidar, Predule pri Grosupljem, Zor Emil, Kostanjevica na Krki, Perger Viktor, Vrhnika, Mihelič Ivan, Nemška vas pri Ribnici, Kerkoč Anton, Ig, Kodrič Rudolf, Trebnje, Japelj Pavel, Vrhnika, Gruden Franc, Stična, Pahor Marija, Podraga-Vipava, Medved Branko, Bela cerkev pri Novem mestu, Čeh Ivan, Novo mesto, Jakopec Karl, Loka-Crnomelj, Kramar Franc, Cerknica, Jakopec Franc, Dolnja nemška vas p. Trebnje.

Odločilna tekma za drugo mesto

V nedeljo se bo nogometni spored v Ljubljani začel že ob 13. na igrišču Hermesa — Jadran nastopi v Novem mestu

Ljubljana, 31. novemb. Cim bolj se odmikajo od prvih terminov letošnjega nogometnega prvenstva Ljubljanske pokrajine, tem zanimivejša postaja borba. Bile je vsaj jesensko prvenstvo na vrhu že skoro odločeno, toda za vsa ostala mesta je še vedno toliko nejasnosti, komu bodo pripadla, da že ta zanimivost draži zanimanje pristašev posameznih klubov.

Poglejmo n. pr. položaj Marsa in Hermesa. Pristaši obeh so sveto prepričani na podlagi toliko in toliko stvarnih »prednosti« enega oziroma drugega, da mora biti mesto v boju za drugo in tretje pripasti njihovemu milijencu. Ta besedni spor bi se mogel vleči v neskončno, če ne bi SNZ odredila že za nedeljo, da bosta močvirja obeh klubov samji odločila, kdo je res boljši.

Spored nedeljskega petega kola obsega kakor običajno tri tekme v prvem razredu in dve v drugem. Glavna reč bo na stadionu Hermesa v Šiški, kjer so pripravili, kar tri tekme za spored v enem dušku. Za najbolj zgodnji uvod se bodo spoprijeli junorji Hermesa in Marsa, ki bodo začeli že ob 13. Za njimi nastopita ob 14.

dva z drugega konca tabele, ki sta oba zelo potrebna točk: Svoboda in Grafika. Če bo šlo vse po »žurci« so sicer Svobodaši favoriti, toda verjamemo, da je tudi moštvo Grafike, ki se je doslej tako nesrečno borilo, sposobno dokazati, da je žoga okroga. Končno se bo ob 15.30 začela »derby« tekma med Marsom in Hermesom. Nedvomno bo borba izredno zagrizena, želimo le, da bi se igralci do konca zavedali, da gre tudi za sportno kvaliteten prestíž, ne samo za točke.

Čeprav je poteklo že mesec dni, kar tekmuje sedemdeset klubov za prvenstvo, vendar doslej Novomeščani niso imeli priložnosti, da bi videli svojega zastopnika na delu v domačem okolju. Kakor trde najinformiranejši, se jim bo ta želja izpolnila v nedeljo, ko bo prvi med ljubljanskimi klubmi nastopil v Novem mestu proti Elanu Jadran, Naloga pred katero so postavljene Trnovčani je izredno težavna, kajti Elan je na svojem igrišču in pred svojim občinstvom mnogo močnejši tekmeč, kakor kažejo njegovi rezultati v Ljubljani.

V drugorzrednem prvenstvu sta v nedeljo na sporedu tekmi med Mptami in Vičem in Slavijo ter Korotanom.

Naše gledališče

D R A M A
Petek, 31.: zaprto.
Sobota, 1. novembra: Hamlet. Izven. Začetek ob 17.30. Konec ob 21.
Nedelja, 2. novembra: Šesto nadstropje. — Izven. Znižane cene. Začetek ob 18.15. Konec ob 20.45.
Ponedeljek, 3. novembra: zaprto.

S Spodnje štajerske

— Še 11 zborovanj. Včeraj je bilo v okrajih Celje, Ljutomer, Maribor—okolica in Ptuj 11 zborovanj štajerskega Heimabunda. — Novi grobovi. V Mariboru so umrli zasebnica Marija Subernik, stara 72 let, Franc Bračič iz Pobrežja, star 69 let, hlapec Josip Curk, star 50 let in Marija Muhič iz št. Ilja, stara 75 let. V Studencih pri Mariboru je umrla soproga peka Ljudmila Gorisek, stara 73 let. V Kamniku je umrl urar in hišni posestnik Jost Janko. — Od mrtvih je vstal. V Poljčanah se je pripetilo nekaj izrednega. 19. septembra je vlak blizu Poljčan povozil nekoga moža, pri katerem niso našli nobenih dokumentov. Šlo je baje za 60letnega Jos. Svagana, ki je živel zadnje čase v Teznu pri Ma-

riboru. Mož je hotel usodnega dne iz Poljčan peš v Konjice. Hiš Neža je spoznala v mrlju svojega očeta. Truplo so pokopali v Poljčanah. Naenkrat se je pa razširila vest, da se je pokojnik vrnil. In res se je pojavil Josip Svagan v Poljčanah na orožniški postaji, češ da je zvedel, da ga smatrajo za mrtvega. Vprašanje je zdaj koga je povozil 19. septembra vlak pri Poljčanah.

Beležnica

KOLENDAR
Danes: Petek, 31. oktobra: Volbenk.
Jutri: Sobota, 1. novembra: Vsi sveti.
Pojutrišnjem: Nedelja, 2. novembra: Just

DANAS NJE PRIREDITVE
Kino Matica: Grešnica.
Kino Sloga: Tajno zatočišče.
Kino Union: Most vzdihljajev.
Kino Moste: Slavne pustolovščine.
Razstava Zdenka Kalina in Maksima Sedaja v Jakopičevem paviljonu.

PRIREDITVE V SOBOTO
Kinematografi nespremenjeno.
Veseli teater ob 19. v Delavski zbornici.

PRIREDITVE V NEDELJO
Kinematografi nespremenjeno.
Veseli teater ob 15. in 19.

DEZURNE LEKARNE
Petek: Mr. Bakarčić, Sv. Jakobá trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murmayer, Sv. Petra cesta 78.
Sobota, nedelja: Mr. Sušnik, Marijin trg št. 5, Kuralit, Gosposvetska 10, Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.
Mestno dežurno zdravniško službo bo opravljala od petka ob 20. do nedelje do 8. zjutraj mestna zdravnica dr. Jožica Žitko, Pleteršnikova 13, telefon 47-64. — Od nedelje ob 8. zjutraj do ponedeljka do 8. zjutraj pa mestni višji zdravnik dr. Marjan Ahčin, Korytnikova 18, telefon 86-24.

Preden se zgrnejo množice na pokopališče Vtisi in misli z obiska pri Sv. Križu pred prazn kom Vseh svetnikov

obiskovalce bujna razstava lepih, zlahtnih krizantem. Ljudje se ozirajo, pa stopajo mimo, stiskajo šopke skromnejšega cvetja in le tu pa tam se kdo ojnati ter povpraša za ceno. Pod drevesom peče kostanj svoje dobrote in menda je njegova obrt tod še najbolj donosna.

Ste že prehodili vse obširno pokopališče pri Sv. Križu? Od vhoda v starejši del do mrežaste ograje na severnem koncu novejšega? Pa križem kražem od enega ogla do drugega: mimo bahaških grobnic iz dragocenega marmorja; mimo spomenikov, ki jih je izoblikovala prefinjena umetniška roka in tistih, ki iz njih vpije kramarska ubornost neokusnih šabon; mimo ekscentričnih domislekov, mimo nežnih drobnih angelskih kipcev, ki kljub enoličnosti diha nekaj preprosto prisrčnega, ganljivega, mmo pedantno trgovsko urejenih, z grebenasto pečeno preprogo obdanih cementnih okvirov in korit, prekritih z blazinicami maha ali pa zrahlinje in počesane črne prsti s šopki rož v sredini, nad katerimi v marmornate plošče v pozlačnem okviru zre »pokojnik« in se pod njegovim imenom blišče ali pa so komaj razpoznavne vsakovrstne poslovilne besede. Ste se ustavili pred kamenitim orjakom popolnoma drugačne predstave vzbujajoče kostnice, krenili mimo železne ograje, kjer se bel »križ« za križem vrsti, nad njimi pa kraljuje simbol nadživljenjske pozemske skupnosti? Morda ste na svojem romanju zašli tudi tja v desni severni kot novega pokopališča, kjer so priče smrti polomljeni, sprani in vsegavo stoječi črni križi, kjer le rahle vzpetine, kakor večje kritine že preraste s travo. dajo slutiti, da pod njimi počiva »krona vsega stvarstva«.

Veliko je svetokriško pokopališče in v pesčenih globinah počiva že dober del priči in ustvarjalcev ljubljanskih in slovenske zgodovine. V najprejše mešanici se vrste grobovi pomembnih in nepomembnih, znanih in nezanih. Ko čitaš zapored imena njih, ki so že spregli s sebe življenjske dolžnosti, se te polasa občutek močnatosti tega pokopališke velemera. V spominu se zbuja predstave iz življenja naše preteklosti, breme velike odgovornosti pred njo in bodočnostjo teži na srce.

Pred vitkim, visokim stebrom, ki ga venčajo umetniške skulpture in ki kipi visoko nad okolico, kakor se je v svojem plodnem življenju dvignil visoko duh moža, ki mu telo počiva pod težko kamnitno ploščo, se skloniš poražen kakor vrba žalujka. Pospešiš korak iz okolice opominjajočega groba, da ti le mimogrede obstane oko na plošči s pesnikovimi besedami: »... naroda zarje se rode le v noči, njegova rast in moč so žrtvojuči, bolj od življenja smrt je rodovitna.« Iz lin stolpa se oglasi visoki glas poslednje popotnice: Vivos voco, mortuos plango! Smrt ne čaka in ne prizanaša ne danes ne jutri. prijatelj, ne boj se življenja, ne boj se smrti!

Ljubljana, 30. oktobra. Pred vrati pokopališčne cerkvice je zadnje dni vedno več življenja. Bliža se praznik mrtvih. Kakor običajno, bodo v nedeljo poromale k Sv. Križu množice iz Ljubljane, pa še mnogo okolčanov, da posvetijo nekaj tihih minut v misli na umrle. Prišli bodo tudi tisti, ki nimajo pri Sv. Križu nikogar, pa jim svojci leže morda pokopani kje daleč, morda celo ne v določeni zemlji. Prišli bodo končno vsi, ki čutijo dolžnost, da vsaj enkrat obudijo spomin na tiste, ki so žrtvovali svoja življenja v blagor skupnosti.

Pokopališče se pripravlja na veliki sprejem. Trume ljudi hodijo dnevno skozi polodprta vrata, se razhajajo in izgubljajo med prostornim grobiščem. Nad številnimi grobovi so sklonjene žene, starke, mladenke, možje in otroci ter čistijo, krasijo in pospravljajo, da se lice pokopališča vidno prenavlja, zlasti med gosposkimi grobovi. Polni so tramvaj, številni kolezarji. Lepši popoldnevi izvajajo tudi pešce in ob stikališču obeh glavnih vodnih cest pred žalam, je vrsta vedno bolj gosta. V špalirju stoji ob strani otroci, 12 do 14letni, pa tudi odrasle ženske in mošje.

— Gospod, kaj za popravil, peska navoziti?

Komaj odkimaj prvemu je že na vrsti pet, deset drugih. Zebe jih, da stiskajo pod pazduho grabljice in lopatice, roke pa tiščijo v žep.

Otroci so prav za prav samo posredovalci za številne neprotokolirane »firme« za prodajo peska. Veliki kupi belega drobnega peska leže v bližini ceste, od njih slone naslonjeni na lopate dobavitelji. Pravo, da letos posel doslej še ni bil preveč donosen.

Nekaj korakov pred vhomom pozdravlja

DNEVNE VESTI

Jutri, na praznik Vseh svetih »Slov. Narod« ne izide. Prihodnja številka »Slov. Narod« izide v ponedeljek.

Ga. Marta Ostere-Valjalo ne bo sodelovala na Lukmanovih koncertih. V sredo smo poročali, da bo sodelovala ga. Marta Ostere-Valjalo na koncertih, ki jih priredi prihodnje dni koncertni pevec g. Slavko Lukman v raznih krajih Dolječke. Vest o njenem sodelovanju pa ni bila točna.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani opozarja delodajalce, da so v prejšnjem mesecu dostavljali plačilni nalogi zagodji v plačilo. Prispevki morajo biti poravnani v osmih dneh po prejemu plačilnega naloga. Za čuvanje pravice zavarovancev do pokojnine je potrebno, da so zavarovalni prispevki res plačani! To opozorilo naj se smatra kot opomin! Proti delodajalcem, ki ne bodo poravnali prispevkov, bo moral uvesti prisilno izterjavo brez pravnega opomina. Urad izvršuje važne socialne dolžnosti, ki ne dopušte odlašanja.

Nova policijska oblastva na Hrvaškem. V hrvaških »Narodnih novinah« je te dni izšla zakonska odredba, ki odreja ustanovitev posebnih »župskih policijskih oblastev« na sedežih vseh hrvaških velikih žup. V delokrog novih župskih policijskih oblastev na Hrvaškem spada predvsem vzdrževanje javnega reda in varnosti, skrb za osebno in premoženjsko varnost, pobiranje protidržavne propagande, policijska služba, ki se nanaša na razna društva, občne zbornice in sestanke, skrb za red in varnost javnega prometa, zdravstvena policijska služba, ki se nanaša na pobiranje pljančevanja, preklinjanje, nemoralo, prostitucijo ter trgovino z dekleti, policijsko nadzorstvo nad gostinskimi obrati, sodelovanje z državnimi pravdniki pri raznih preskavah ter sploh nadzorstvo nad javnim življenjem. Kar se tiče javnega reda in varnosti so novim hrvaškim župnim policijskim oblastvom podložna tudi okrajna glavarstva.

Strojepisni tečaji — novi dnevni in večerni — prične 4. novembra. Največja strojepisnica — 60 raznovrstnih pisalnih strojev. Pouk po desetprstnem sistemu. Informacije in prospekte daje: Trgovsko učilišče Christoffov učni zavod, Ljubljana, Dombrovska 15. Posebni tečaji tudi za književnost, korespondenco, računstvo, stenografijo, italijanščino, nemščino itd.

Honorarne ure. Rektorat Glasbene akademije v Ljubljani potrebuje za poučevanje splošne zgodovine in zemljepisne učne moči. Na vsak predmet odpadeta po 2 tedenski uri. Reflektanti s kvalifikacijo srednješolskih profesorjev naj se javijo pri tajnistvu do 4. novembra. Prednost imajo profesorji brez službe z družino.

Nesreče. V ljubljansko bolnico so večeraj prepelali tri ponesrečence. Alojz Hegler, 27letni posestnik iz Starega trga pri Ložu, je jezdil konja, ko ga je vodil napajati; padel je s konja in se ranil na nogi in roki. — Jože Anžič, 27letni posestnik iz Račine, je bil nepreviden pri napolnjevanju kartidne svetilke, ki je eksplodirala in bil je ranjen na desnem očesu. Na brž mu očesa ne bodo mogli rešiti.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI Predstave: danes ob 18 in 19 uri: KINO MATICA TELEFON 22-41 Roman uboga dekleta, ki je po nesrečni usodi zašlo na kriva pota. Grečnica Paola Barbara, Fosco Giachetti, Gino Cervi Roman je izhajal v »Našem Kinu«. KINO UNION TELEFON 23-21 Monumentalno zgodovinsko filmsko delo Most vzdihljajev Paola Barbara, Mariela Lotti, Elli Parvo KINO SLOGA TELEFON 27-30 Romantična filmska zgodba z ameriškega zapada. TAJNO ZATOČISČE Richard Arlen, Virginija Grey KINO MOSTE Od 30. okt. do 3. nov. dva večerfilma SLAVNE PUSTOLOVSČINE Garry Cooper, David Niven EDEN PROTI VSEM Ken Maynard in slavni konj Tarzan Predstave: Delavnik od pol 6. in 7. neprekinjeno. Nedelja in praznik ob 14. 16.30 in 19.

so dna in dobrasrčna javnost tudi prav dobro ve, da bo vsa vsota, ki jo zbere vsesvetska akcija, porabljena edino za podporo potrebne v Ljubljani po odločitvah mestnega socialnega urada in Vrhovnega socialnega sveta za mesto Ljubljana.

Velik umetniški dogodek bo prihodnji koncert, ki ga bo priredila Glasbena Matica v ponedeljek, dne 3. novembra ob 20. uri v veliki Filharmonični dvorani. To nam jamči predvsem sodelovanje dveh najboljših slovenskih solistik, sopranistke Valerije Heybalove in altistke Franje Golobve. Obe umetnici bosta prvič javno izvajali v Ljubljani s spremljevanjem komorne orkestra in pod vodstvom dirigenta Draga Marija Šijanca Pergolesjev oratorij »Stabat Mater«. Kot uvod v koncert bo odigral komorni orkester še Corelljev »Concerto Grosso«. Obe naši solistki sta se odlično uveljavili tako na opernem, kakor tudi na koncertnem odru. Njihova odlična umetniška izobrazba jim omogoča tudi prvovrstno izvajanje staroklasične umetnine, kakor je ravno Pergolesjev oratorij »Stabat Mater«. Začetek koncerta bo točno ob 20. uri, konec ob 21.20 uri, brez vsake zamude, na kar še prav posebno opozarjamo. Predprodaja vstopnic v knjigarini Glasbene Matice. 502-n

Čitateljem in naročnikom v starih pokrajinah

Generalno zastopstvo za prodajo in razpošiljanje »Jutra«, »Slov. narod« in »Domovine« v vseh pokrajinah Kraljevine razen Ljubljanske pokrajine ima tvrdka Giovanni Parovel, Trieste, Via Francesco Denza N. 5, telefon 4773. Prosimo čitatelje in naročnike iz označenih pokrajin, da se z vsemi reklamacijami in željami glede prodaje ali naročanja »Jutra« obračajo direktno na imevano tvrdko.

Čistite tramvajске stopnice! V prvih dneh letošnje zime se je v Ljubljani ponovno pokazala stara slika brezbržnosti pri tramvajškem prometu. Ljudje, ki stopajo v tramvaj, pušajo na stopnicah sneg, ki postane kmalu nevaren vsem, ki vstopajo ali izstopajo. Stopnice so v tramvajskih vozovih, zlasti v tistih, ki smo jih dobili iz Opatije, precej visoke in zaradi tega potnik prav lahko spodrsne na snegu, ki se je na njih nabral. Uprava ljubljanske cestne električne železnice bi morala odrediti, da morajo vsaj na končnih postajah tramvajski uslužbenci očistiti stopnice snega in tako poskrbeti za varnost potnikov. Po potrebi bi se to čiščenje moralo vršiti tudi na vseh ogibalščih, kjer je po navadi za takšno delo dovolj časa.

Notranost pošne palače bo kmalu urejena. Poročali smo že o preureditvenih delih v notranosti ljubljanske glavne pošne palače. Obnovitvena in preureditvena dela se že bližajo koncu. Oddelek poštnih predalov je že skoraj urejen, prav tako pa bosta te dni prebeljeni tudi obe avli. Zdaj građe telefonske kabine, ki bodo kmalu dovršene. Čim bodo opravljena še ta dela, se bo pokazalo, kako prepotrebna je bila preureditev poslopja in kako smotrno je bilo zdaj to tudi izvršeno.

Notranost pošne palače bo kmalu urejena. Poročali smo že o preureditvenih delih v notranosti ljubljanske glavne pošne palače. Obnovitvena in preureditvena dela se že bližajo koncu. Oddelek poštnih predalov je že skoraj urejen, prav tako pa bosta te dni prebeljeni tudi obe avli. Zdaj građe telefonske kabine, ki bodo kmalu dovršene. Čim bodo opravljena še ta dela, se bo pokazalo, kako prepotrebna je bila preureditev poslopja in kako smotrno je bilo zdaj to tudi izvršeno.

cestne električne železnice v svojih delavnicah se dva takšna vozova. Ob tej priliki moramo poudariti, da bi bila uporaba priklonih vozov nujno potrebna tudi na progi proti šiški, ki je zelo frekventirana. Čeravno ta proga ni krožna, kakor je proga pri Sv. Križu, uporaba priklonih vozov zlasti v opoidanskih urah ne bi delala posebnih težav, ker bi se na ogibalšču pri remizi potrebno premikanje lahko izvršilo.

Nad 500 grobnic in razkošnih nagrobnikov samo ob zidu pokopališča sv. Križa čaka na okrasitev z venci in svečami vsesvetske akcije, da naši premožni krogi tudi na ta najplemenitejši način počaste svoje drage rajne, kakor so žrtvovali že težke tisočake za njih počastitev z temi grobnicami in nagrobniki. Če bi vsak lastnik teh grobnic in nagrobnih spomenikov za dobri namen vsesvetske akcije v čast svojim rajnim žrtvovani samo po 100 lir, bi za dobrodelne namene zbrana vsota znašala nad 50.000 lir. Marsikateremu lastniku grobnice ali razkošnega spomenika cvete sedaj zlata doba fer smo zato prepričani, da revidni, nezaposleni, brezdomci in drugi podpore potrebni pač ne bodo v dolgi vrsti opazili niti ene grobnice in niti enega razkošnega spomenika brez dokazov vsesvetske akcije, da so ljubljanski premožni krogi res po svojih močeh počastili svoje rajne z dobrimi deli.

Spominška svečanost padlim in umrlim tovarišem šentpetrške fare bo v nedeljo, 2. novembra, ob pol 11. uri v cerkvi Sv. Petra.

Uprava kina SLOGA sporoča, da se bodo od ponedeljka 3. novembra dalje vršile redne filmske predstave dalje med tednom od 16.30 in 18.30 uri, ob nedeljah in praznikih pa kot običajno ob 10.30, 15.17, in 19. uri. Z ozirom na spremenjene delovne ure uradništva v državnih uradih bo s tem omogočeno posesti dopoldanske predstave tudi ob spremenjenih urah.

Sobota in nedelja v »Veslem« teatru. Razen sobotne in nedeljske večerne predstave ob 19. (7.) bo v nedeljo tudi popoldanska predstava ob 15. (3.), na kar posebno opozarjamo vse, ki jim ni mogoče posesti naših večernih predstav. Gostuje kloun »Iksic«. Predprodaja vstopnic vsak dan od 10. do pol 13. in od 27. do 19. ure. V nedeljo predprodaja za popoldansko predstavo od 14. (2.) ure dalje.

Sprememba okoliša pošte Ljubljana 7 (šiška). Kraji Dolnice, Dravlje, Glince, Kamna gorica, Peržan, Podutik, Trata, Zapuže, del Podgore hišne številke 17, 26, 31, 43, 45, 46 in 47 ter del kraja Poljane, hišne številke 25, 45, 47, 52, 56, 59, 63, 64, 65 in 66, ki so spadali pod pošto okolišu pošte St. Vid nad Ljubljano, se dodele k okolišu pošte Ljubljana 7.

Odlična kuhinja, sladki italijanski most, pristna vina toči gostilna Lovšič. 503-n

Točimo sledeča naravna vina:

Namizno ital. belo in črno Dalmatinsko črno Viško belo Rizling I Verona Ruffino Chianti Classico Kraški teran Orivieto — aboccato — secco Vino - Santo Refosco Prosecco Florio — Marsala Sarve — Frizzante Merlot i. t. d. Vermut raznih znamk Sveže pivo Brezalkoholne pijače Ves dan topla in mrzla jedila. Kuhan in pečen kostanj Kava, čaj, kuhano vino

v gostilni „Pri Lovcu“ RIMSKA — BLEIWEISOVA CESTA Telefon 46-95

COIRA TORINO 1835 AMARO CORA col seltz omimo aperitive lisicio effiace digestivo s sodavico: najboljši aperitiv sam, brez sodavice: zelo učinkujoč za dobro prebavo.

PARIDE LANGOSCA MILANO VIA ACCADEMIA 24 AGENTE PER ACQUISTI FILATI TESSUTI AGENT ZA NAKUPOVANJE PREDIV TKANIN

Makulatur ni papir

proda oprava »Slovenskega Narod«, Ljubljana, Puciničeva ul. 5 MODROCE, otomane, kauče, fotole itd. vam napravim nove ali stare popravim najceneje, — po želji grem tudi na dom. — Tapetnik J. Hajban, Igriška 10. 57 T

ODEJE od vate in puha — nove in stare — vam sarije. — Ljubljana, Marjina trg 2/II. 1668

KAUČE

novi modeli po nizkih cenah dobite pri E. Zakrajšek, tapetnistvo ALI RES SE NE VESTE.

Jabolka za vkuhanje, sušenje in marmelado po Lir 1.50 dala, zimsko jabolka po Lir 3.— dajte dobite v skladnici »Balkan«, Trčeva 33 pri Lavrič & Strumbelj. 1824-34

PROFESORJI, predavatelji in igralci dobijo čist, nezahripav glas z rednim uživanjem Ambroze medicne, katero dobite pristno le v — MEDARNI, Ljubljana, Zidovska ulica št. 6. 1752

Soc. Ital. BÜHLER Milano Fratelli Via Goldoni 17

implanti completi e fornilure di macchine ed accessori per molini Silos - Pastifici Trasportatori - Macchine per bricchi - Fabbriche di laterizi - Macchine per pressofusioni ecc. Dobavljanje in namestitve popolnih mletilnih strojev in pritlikov, — Silos, — Stroji za gnetenje, — Zerjav, — Pivovarski stroji, — Stroji za izdelovanje mletilnih izdelkov, — Stroji za vtilvanje s pritlikov. BREZOBVEZNE informacije, nasveti in ponudbe.

Importante Società con Sede in Milano cerca per subito stenodattilografa veloce, perfetta lingua tedesca, ariana. Offerte con curriculum vitae, referenze, pedesse, indicazione cittadinanza a CASSETTA No 291 M Unione Pubblicità Italiana, MILANO.

Velika družba s sedežem v Milanu išče takoj stenostrojepisko, naglo, ki popolnoma obvlada nemščino in je arijskega porekla. Ponudbe z življenjepisom, priporočili, zahtevami in navedbo državljanstva nasloviti na: CASSETTA n. 291 M Unione Pubblicità Italiana, MILANO

NAZNANILO OTVORITVE! Čast mi je naznaniti cenj. občinstvu, da bom jutri 1. novembra 1941 odprl na novo urejeno gostilno v šiški, Jančeva ulica št. 3 (prej gostilna Koleno) Točil bom odlična dalmatinska in italijanska vina. Nudil bom po možnosti tudi razna topla in mrzla jedila. — Solidna postrežba. Se priporoča Vinko Ložič

Umrli nam je naš najvše ljubljani dedek IVAN REMIC sodni uradnik v pokoju Pogreb se vrši v nedeljo, dne 2. novembra 1941 ob 3. uri popoldne iz hiše Žalosti, Kolodvorska ulica št. 28 na pokopališču k Sv. Križu. Venci se hvaležno odklanjajo. Ljubljana, dne 30. oktobra 1941. Zalujoče rodbine: Remic, Deržaj, Lehpaer, Suišnik

